

Brand- och brandskydds- undersökningen 2022

Teknisk rapport - En beskrivning av
genomförande och metoder

230217

Beteckning: 258787/8998247

Innehåll

1	Kortfattad beskrivning av uppdraget	2
2	Genomförande och metoder	3
2.1	Population och urval.....	3
2.2	Blankettfrågor och registeruppgifter	4
2.3	Datainsamling	5
2.3.1	Kontaktstrategi.....	5
2.3.2	Övertäckning	6
2.3.3	Svarsandelar	6
2.3.4	Kontroller	7
2.4	Bortfall.....	8
2.5	Viktberäkning och estimation.....	8
2.5.1	Viktberäkning	9
2.5.2	Estimation	9
2.6	Statistikens och datas tillförlitlighet.....	10
2.6.1	Tillförlitlighet totalt	10
2.6.2	Osäkerhetskällor	10
2.7	Beskrivning av tabeller och datafil.....	12
2.7.1	Tabeller och diagram	12
2.7.2	Datafil.....	13
2.7.3	Statistiska mått.....	13
2.7.4	Redovisningsgrupper	13
2.7.5	Svar på öppna frågor	13
2.7.6	Jämförbarhet och användbarhet	13
2.7.7	Sekretess och utlämnande	14
3	Bilagor	15

1 Kortfattad beskrivning av uppdraget

Den här rapporten beskriver hur SCB har genomfört uppdraget **Brand- och brandskyddsundersökningen** och vilka metoder som har använts.

Sektionen för enkätuppdrag vid SCB genomförde uppdraget, i form av en enkätundersökning, under perioden oktober 2022 – januari 2023 på uppdrag av Myndigheten för samhällsskydd- och beredskap (MSB).

Syftet med undersökningen var ta fram ett kunskapsunderlag som möjliggör uppföljning av brandförebyggande arbete.

Undersökningsledare på SCB var först Cecilia Berglund och, när hon lämnade SCB, Viktor Dahl. Johan Löfgren var metodstatistiker. MSB:s kontaktperson gentemot SCB var Maria Håkansson.

Resultatet i form av svarsfil, fritextsvar från pappersblanketter som bildfiler, samt teknisk rapport levererades vecka 8 enligt överenskommelse. Datafilen är krypterad och lösenord översänds separat via e-post. Egentligen skulle leveransen vecka 8 omfatta även tabeller. Dessvärre var tabellerna inte redo för leverans vecka 8 så de levererades i stället vecka 9.

Urvalet bestod av två delar. Riksurvalet omfattade 11 987 personer varav 36 personer utgjorde övertäckning. Kommunurvalet omfattade 10 010 personer och här utgjorde 33 personer övertäckning. Det innebär att det totala urvalet, övertäckningen borträknad, var 21 928 personer.

Det var totalt 9 411 personer som besvarade frågeblanketten, vilket gav en sammanlagd svarsandel på 42,9 procent. Svarsandelen i riksurvalet var 41,8 procent och i kommunurvalet var svarsandelen 44,2 procent.

SCB bevarar inte kodnyckeln mellan löpnummer och identiteter. De register som framställts hos SCB med anledning av detta uppdrag avidentifieras tre månader efter slutleverans. Därefter är det inte möjligt att göra några rättelser som kräver koppling till aktuella identiteter.

Om du har frågor är du välkommen att höra av dig till den ansvariga på SCB: Viktor Dahl, telefon 010 - 479 62 32 eller e-post viktor.dahl@scb.se.

2 Genomförande och metoder

2.1 Population och urval

Populationen, det vill säga de objekt som man vill kunna dra slutsatser om, utgjordes av personer i Sverige över 18 år. I denna undersökning är vi intresserade av två populationer

- Personer, 18 år och uppåt
- Hushåll, med minst en individ 18 år och uppåt

Uppgifterna om hushåll bygger på folkbokföringen. Ett hushåll består av personer som är folkbokförda i samma bostad.

För att kunna dra ett urval från populationen skapades en urvalsram som avgränsade och identifierade objekten i populationen. Urvalsramen i undersökningen skapades med hjälp av data från Registret över totalbefolkningen, (2022-06-30). Personer som enligt folkbokföringen bodde i en specialbostad, uteslöts från urvalsramen. Antalet personer i urvalsramen var 8 260 770.

Urvalsramen för riksurvalet stratifierades på kön och ålder. Totalt bildades 10 strata. Från urvalsramen drogs ett stratifierat obundet slumpmässigt urval om 12 000 personer (se tabell 1 nedan). Urvalet fördelades mellan stratum med hjälp av proportionell allokering (urvalsstorlek proportionell mot antal personer i urvalsramen).

Ett stratifierat obundet slumpmässigt urval innebär att alla objekt inom ett stratum har samma sannolikhet att komma med i urvalet.

Tabell 1 Riksurvalets urvalsram och urval fördelat på stratum

Stratum	Beskrivning	Antal i urvalsramen	Antal i urvalet
Stratum 11	Man, 18-29 år	767 171	1 114
Stratum 12	Man, 30-49 år	1 411 441	2 050
Stratum 13	Man, 50-64 år	964 784	1 401
Stratum 14	Man, 65-79 år	761 254	1 106
Stratum 15	Man, 80+ år	241 368	351
Stratum 21	Kvinna, 18-29 år	705 136	1 024
Stratum 22	Kvinna, 30-49 år	1 346 817	1 957
Stratum 23	Kvinna, 50-64 år	944 951	1 373
Stratum 24	Kvinna, 65-79 år	797 793	1 159
Stratum 25	Kvinna, 80+ år	320 055	465
Totalt		8 260 770	12 000

Från de fem kommuner respektive fem kommunförbund (se bilaga 5) som beställt tilläggsurval drogs bland de personer som inte dragits till

riksurvalet, ett obundet slumpmässigt urval (OSU) på sammanlagt 10 150 personer.

Av praktiska skäl uteslöts i efterhand 153 personer från urvalet, detta för att i möjligaste mån undvika att flera personer från samma hushåll skulle behöva svara på enkäten. Denna åtgärd bedöms ha försumbar betydelse för statistikens kvalitet. Det slutliga urvalet bestod således av 21 997 personer. Urvalsstorleken bestämdes av i samråd mellan SCB och MSB.

2.2 Blankettfrågor och registeruppgifter

MSB utformade frågorna i frågeblanketten i samarbete med SCB.

När en statistisk undersökning genomförs är det grundläggande att uppnå bra kvalitet på de data som samlas in. För att minska risken för mätfel har frågeblanketten därför genomgått en mätteknisk granskning. Det innebär att frågeblanketten granskats på ett systematiskt sätt av mätteknisk expertis, med fokus på frågor, svarsalternativ, eventuella instruktioner samt disposition och layout. Granskningen identifierar problem och tar där det är möjligt fram förbättringsförslag.

Granskningen finns dokumenterad i en skriftlig rapport. Utifrån granskningen fick MSB ta ställning till vad som eventuellt skulle ändras i frågeblanketten.

Blanketten bestod av 19 numrerade frågor. Angående referensperiod för frågorna, se bilaga 1 Med referensperiod menas vilken tidpunkt svaren avser, till exempel idag, förra veckan, senaste tre månaderna.

Förutom de variabler som samlades in via frågeblanketten hämtades följande variabler från SCB:s register:

- Kön (2022-06-30)
- Födelseår (grupperad) (2022-06-30)
- Ålder (2022-06-30)
- Län (2022-06-30)
- Länsnamn (2022-06-30)
- Kommun (2022-06-30)
- Kommunnamn (2022-06-30)
- Bakgrund (2022-06-30)
- Urbaniseringsgrad (2022-06-30)
- Civilstånd (2022-06-30)
- Hushållstyp (2022-06-30)
- Boendeform (2021-12-31)
- Antal barn (2022-06-30)
- Hemmaboende barn (2021-12-31)
 - 0-6 år
 - 7-17 år
 - 18-21 år
 - 0-21 år
- Utbildningsnivå (2021-12-31)
- Disponibel inkomst för hushållet (2020)
- Disponibel inkomst per konsumtionsenhet, grupperad (2020)
- Befolkningens arbetsmarknadsstatus (2022-09-01)
- Tätort (2020)
- Tätortsstorlek (2020)
- SKR:s kommungruppsindelning (2023-01-01)

2.3 Datainsamling

2.3.1 Kontaktstrategi

Undersökningen genomfördes som en kombinerad webb- och pappersenkät. Kontaktstrategin skilde sig åt för urvalspersoner under respektive över 65 år på så sätt att den äldre gruppen fick två pappersenkäter medan den yngre fick en. Av totalt fyra utskick ingick pappersenkät i det tredje utskicket bland urvalspersoner under 65 år. Urvalspersoner 65 år eller äldre fick pappersenkät i utskick två och fyra.

Utskicken med pappersenkät skedde postalt till samtliga medan utskicken utan pappersenkät skedde digitalt till de urvalspersoner som hade digital brevlåda (Kivra, Min Myndighetspost eller Billo) och postalt (med B-post) till urvalspersoner som saknade digital brevlåda eller som valt bort att få digital post från SCB. Utskicken sammanställs i tabell 2 nedan.

Samtliga utskick bestod av ett informationsbrev om undersökningen (missiv) med hänvisning till inloggningssidan för webblanketten.

I informationsbrevet kunde urvalspersonerna läsa om undersökningens bakgrund och syfte, att undersökningen genomfördes i samarbete mellan MSB och SCB samt att det var frivilligt att medverka. Brevet informerade också om att uppgifter hämtades från SCB:s register och att en avidentifierad datafil levereras till MSB. Vidare fanns information om dataskyddslagstiftningen samt offentlighets- och sekretesslagen.

Inloggning till webblancketten kunde göras med e-legitimation, till exempel BankID, alternativt med det användarnamn och lösenord som fanns i breven.

Tabell 2 Utskick

Utskick	Urvalspersoner under 65 år	Urvalspersoner 65 år eller äldre	Datum
1	Missiv med hänvisning till webblancketten, digitalt/postalt	Missiv med hänvisning till webblancketten, digitalt/postalt	2022-10-06*
2	Påminnelse med hänvisning till webblancketten, digitalt/postalt	Påminnelse med pappersblankett, postalt	2022-10-25*
3	Påminnelse med pappersblankett, postalt	Påminnelse med hänvisning till webblancketten, digitalt/postalt	2022-11-11*
4	Påminnelse med hänvisning till webblancketten, digitalt/postalt	Påminnelse med pappersblankett, postalt	2022-12-01*

*De postala utskicken skedde i genomsnitt 3 dagar efter de digitala utskicken.

Totalt var det 14 207 av urvalspersonerna, 65 procent, som hade en digital brevlåda.

Insamling och skanning av de frågeblanketter som besvarats på papper utfördes av SCB.

2.3.2 Övertäckning

För att ta fram aktuella adressuppgifter gjordes en kontroll av personerna i urvalet mot de senaste folkbokföringsuppgifterna innan första utskick. Vid kontrollen och under insamlingsfasen framkom det att 69 personer inte längre tillhörde populationen utan utgjorde känd övertäckning, det vill säga den övertäckning som identifierats. Orsakerna till övertäckning var att personerna emigrerat eller avlidit.

2.3.3 Svarsandelar

Totalt svarade 9 411 personer på frågeblanketten, vilket var 42,9 procent av urvalet efter att den kända övertäckningen, det vill säga den övertäckning som identifierats, tagits bort (se tabell 3).

Svarsandelen i riksurvalet var 41,8 procent och i kommunurvalet var svarsandelen 44,2 procent.

En designvägd svarsandel, vilken tar hänsyn till att olika personer haft olika stor sannolikhet att komma med i urvalet har beräknats för

kommunurvalet. Den designvägda svarsandelen var 44,9 procent i kommunurvalet. I riksurvalet användes proportionell allokering, vilket innebär att ovägd och designvägd svarsandel är densamma.

Tabell 3 Beskrivning av inflödet. Antal och andel svar

	Antal	Andel
Efter första utskicket	2 953	13,5
Efter andra utskicket	2 634	12,0
Efter tredje utskicket	2 102	9,6
Efter fjärde utskicket	1 722	7,9
Totalt antal svar	9 411	42,9
Bortfall	12 517	57,1
Urval exkl. övertäckning	21 928	100,0

Det var 5 809 personer som valde att besvara webblancketten, vilket var 61,7 procent av samtliga svarande.

Bland de som fick digitala utskick svarade 6 140 personer eller 42,6 procent medan 3 271 personer eller 43,5 procent av de som fick postala utskick svarade.

2.3.4 Kontroller

Kontroller har genomförts bland annat för att säkerställa att endast valida värden förekommer i materialet.

I ett tidigt skede av insamlingen granskades webblancketten så att det inte hade uppstått några tekniska fel. Detta gjordes genom kontroll av giltiga värden med hjälp av frekvenstabeller.

De inkomna pappersblanketterna granskades i flera olika skeden av bearbetningen.

Handskrivna tecken kontrollerades efter skanningen och tecken som tolkats felaktigt korrigerades.

Vid frågor där svaret skulle anges i form av skrivna siffror, gjordes en rimlighetsbedömning. Orimliga värden togs ut för kontroll i syfte att säkerställa att rätt värde registrerats.

Under datainsamlingen granskades otillåtna värden löpande, till exempel om det fanns frågor där uppgiftslämnare markerat flera svar trots att frågan skulle besvaras med ett alternativ. Hur otillåtna värden hanterats beskrivs i avsnittet 2.7.2 *Datafil*.

Datamaterialet granskades före leverans med hjälp av frekvenstabeller för att upptäcka och korrigera eventuella kvarstående fel.

SCB kan inte garantera att den utvalda personen själv besvarat frågeblanketten. Någon kontroll av att rätt person har besvarat frågeblanketten har inte gjorts.

2.4 Bortfall

Bortfallet består dels av objektsbortfall, som innebär att frågeblanketten inte är besvarad alls, och dels av partiellt bortfall som innebär att vissa frågor i blanketten inte är besvarade. Om de urvalspersoner som utgör bortfall skiljer sig från de svarande med avseende på undersökningsvariablerna, kan det systematiska felet (bias) i form av bortfallsskevhet öka för skattningarna som grundar sig på enbart de svarande. För att reducera bortfallsskevheten har vikter beräknats med hjälp av kalibreringsestimation (se avsnitt 2.5/separat bilaga).

Objektsbortfall kan bland annat bero på att uppgiftslämnaren inte är villig att delta i undersökningen, att uppgiftslämnaren inte går att nå eller att uppgiftslämnaren är förhindrad att medverka. Objektsbortfallet i denna undersökning redovisas i tabell 4 nedan.

Tabell 4 Beskrivning av objektsbortfall

	Antal
Ej avhörda	12 268
Avböjd medverkan	49
Förhindrad medverkan	18
Ej anträffad	175
Insänd blank eller oanvändbar	7
Totalt	12 517

Med ”Ej avhörda” menas att ingen uppgift om varför frågeblanketten inte är besvarad har lämnats. Med ”Avböjd medverkan” menas att SCB meddelats att uppgiftslämnaren inte vill medverka i undersökningen. ”Förhindrad medverkan” innehåller förhindrad på grund av sjukdom, institution och fysiskt/psykiskt hinder. ”Ej anträffad” innehåller personer som saknar adress i Registret över totalbefolkningen (RTB), har hemlig adress, är tillfälligt bortresta samt samt postreturer.

Partiellt bortfall kan bero på att en fråga är svår att förstå, är känslig, att uppgiftslämnaren missar att besvara frågan eller att instruktionerna vid hoppfrågor misstolkas. Det partiella bortfallet varierar mellan 0,2 och 2,3 procent för de flesta av frågorna. Det högsta partiella bortfallet, 2,3 procent, finns i fråga F4. Det partiella bortfallet för respektive fråga redovisas i bilaga 3.

2.5 Viktberäkning och estimation

För varje svarande person/hushåll (kallas objekt i fortsättningen) har en vikt beräknats. Syftet med detta är att kunna redovisa resultat för hela populationen och inte bara för de svarande. Vikten kallas därför även för uppräkningsstal.

Två olika uppsättningar vikter har beräknats, en för objektet person och en för objektet hushåll.

Vikterna/uppräkningsstalen multipliceras med objektens variabelvärden för att skapa statistikvärden gällande för populationen. Om vikterna inte används vid beräkning av skattningar så kan resultaten bli missvisande. Vikterna kompenserar för objektbortfallet, men inte för det partiella bortfallet.

Vikterna har beräknats utifrån urvalsdesignen samt antaganden om objektbortfall och ramtäckning. Beräkningen gjordes i SAS med hjälp av ett av SCB utvecklat makro (ETOS).

Eftersom urvalet består av två delurval (riksurval och kommunurval), används en sammansatt estimator där skattningar från respektive urval vägs ihop. Se bilaga 2 för mer detaljer.

2.5.1 Viktberäkning

I en urvalsundersökning är skattningarna behäftade med *urvalssäkerhet* beroende på att endast en delmängd av populationen studeras. Bortfall gör att antalet svar minskar ytterligare vilket ökar osäkerheten. Om de objekt som utgör bortfall dessutom avviker från de svarande med avseende på undersökningsvariablerna kan även så kallad *bortfallskevheter* uppstå.

Både urvalssäkerhet och bortfallsskevheter kan reduceras genom att använda ett effektivt uppräkningsförfarande, så kallad *kalibrering*. För detaljer se bilaga 3.

2.5.2 Estimation

Utifrån undersökningens design fås en designvikt. Den kan användas för att ta fram skattningar när bortfall inte förekommer. De vikter som tas fram med kalibreringsestimation justerar designvikterna utifrån registervariabler och ges av

$$w_k = d_k \cdot v_k$$

där w_k är vikt/uppräkningsstal för objekt k , d_k är designvikt för objekt k och v_k ger justeringen för objekt k utifrån registervariabler.

Designvikten är den del av vikten som beror på urvalsdesignen. Hushållsvikterna har beräknats utifrån ett så kallat nätverksurval, vilket betyder att fler urvalsobjekt (personer) kan tillhöra samma målobjekt (hushåll). Urvals sannolikheten för ett hushåll bestäms utifrån summan av urvalssannolikheterna för de valbara personer som ingår i hushållet. Designvikten för ett hushåll är inversen av denna summa.

Vid bortfall kan det vara så att vissa grupper av urvalet svarar i större utsträckning än övriga, t.ex. kan kvinnor svara i högre grad än män. Om de grupper som svarat i högre grad har en annan fördelning på undersökningsvariablerna än övriga kan detta ha en snedvridande effekt på resultatet. För att kompensera för detta har kalibreringsvikter

använts (se bilaga för mer detaljer). Vikterna kompenserar för den övertäckning som observerats under insamlingen. Vikterna kompenserar inte för undertäckning.

För en teknisk beskrivning av kalibreringen se bilaga 2. För en mer utförlig beskrivning av kalibreringsestimaten se Lundström och Särndal (2001): *Estimation in the Presence of Nonresponse and Frame Imperfections, Statistics Sweden*.

Skattningar av totaler ges av

$$\hat{Y} = \sum_r w_k y_k$$

där w_k är vikt/uppräkningsstal för objekt k och y_k är variabelvärde för objekt k . Notera att summering sker över de svarande r .

Skattningar av medelvärden ges av

$$\hat{\bar{Y}} = \frac{\sum_r w_k y_k}{\sum_r w_k}$$

där w_k är vikt/uppräkningsstal för objekt k och y_k är variabelvärde för objekt k . Summering sker över de svarande r .

2.6 Statistikens och datas tillförlitlighet

2.6.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken är behäftad med osäkerhet. Vid bedömning av hur olika osäkerhetskällor påverkar statistiken från en undersökning skiljer man på slumpmässiga och systematiska avvikelser. Slumpmässiga avvikelser orsakar enligt statistisk teori beräkningsbar osäkerhet hos de skattade resultaten. Systematiska avvikelser påverkar resultaten i en viss riktning. Med total osäkerhet avses den sammanlagda osäkerheten = slumpmässiga + systematiska avvikelser. Det är svårt att ange hur tillförlitligheten påverkas av eventuella systematiska avvikelser (skevhet) då det ofta kräver resurskrävande utvärderingsinsatser. En sådan utvärdering har inte gjorts för detta uppdrag.

2.6.2 Osäkerhetskällor

Bortfall och i viss mån urval bedöms vara de största källorna till osäkerhet när statistik ska tas fram. Täckning, bearbetning och mätning bedöms påverka osäkerheten i mindre grad.

2.6.2.1 Urval

Denna kvalitetskomponent avser osäkerhet som uppkommer på grund av att endast ett urval av populationen undersöks. Urvalsosäkerheten är således den avvikelse mellan ett skattat värde och det faktiska värdet som beror på att man inte undersöker alla objekt i populationen.

Urvalsosäkerheten minskar med en ökad urvalsstorlek. Urvalsosäkerheten bör beaktas när man drar slutsatser från undersökningen.

Det totala urvalet bestod av ca 21 997 personer. Urvalsosäkerheten på aggregerade nivåer är relativt liten. För kommuner/kommunförbund är urvalsstorleken ca 1 000 personer och här är urvalsstorleken större. Urvalsstorleken 1 000 ger en felmarginal på ca tre procentenheter för andelsskattningar kring 50 procent.

Felmarginalerna ovan förutsätter att samtliga i urvalet svarar, vid bortfall ökar denna felmarginal. Se även avsnittet om bortfall nedan.

2.6.2.2 Ramtäckning

Under- och övertäckning innebär att ram- och målpopulation inte helt stämmer överens. Undertäckning innebär att vissa objekt som ingår i målpopulationen saknas i ramen. Övertäckning innebär att objekt som inte ingår i målpopulationen ändå finns i ramen. Ett sätt att minska täckningsbrister är att använda bra och uppdaterade register för att ta fram ramar.

Registret över totalbefolkningen (RTB) uppdateras dagligen via aviseringar från Skatteverket om födselar, dödsfall, flyttningar inom landet, in- och utvandringar. Täckningsbrister beror dels på den undertäckning som uppstår då personer bosatta i Sverige saknas i ramen och dels på övertäckning som till exempel föreligger då personer i ramen inte längre ingår i landets befolkning. Den undertäckning som finns beror främst på att information om immigranter (invandrare och hemvändare) uppdateras med viss eftersläpning. Effekten på statistiken bedöms dock vara högst obetydlig. Övertäckningen beror framför allt på eftersläpning i rapporteringen av dödsfall och utvandring. Dessa personer skulle helst inte ingå i ramen och bristen ifråga upptäcks oftast inte heller eftersom de inte nås. Därigenom blir de felaktigt klassade som bortfall trots att kategorin övertäckning är den lämpliga. RTB:s uppdateringsrutiner medför att ramen vid urvalsdragningen bedöms ha obetydlig övertäckning. Bristerna leder sammantaget till en liten och oönskad skevhet i statistiken. Sammanfattningsvis är SCB:s bedömning att bristerna i ramen, både med avseende på under- och övertäckning, inte snedvrider statistiken i någon nämnvärd omfattning.

2.6.2.3 Mätning

Ett fel som kan uppstå vid mätning är att lämnade uppgifter skiljer sig från faktiska uppgifter. Felet kallas mätfel och kan uppkomma då uppgiftslämnaren inte minns de faktiska uppgifterna, missförstår frågan eller medvetet svarar felaktigt.

2.6.2.4 Bortfall

Skevhet i skattningar på grund av bortfall inträffar om objekten i bortfallet och de svarande skiljer sig åt avseende frågorna/variablerna i undersökningen.

Eventuella bortfallsfel kan reduceras genom att på ett effektivt sätt justera undersökningens vikter. En beskrivning av förfarandet finns i den bortfallsanalys som gjorts i samband med valet av hjälpinformation till kalibreringen (se bilaga 2). I bortfallsanalysen redovisas även svarsandelar för viktiga delgrupper. Någon utvärdering av kvarstående skevheter efter kalibrering har inte gjorts, men med tanke på att bortfallet är relativt stort, finns det risk för att skevheter kvarstår även efter kalibrering. Vid tolkning av resultaten bör detta tas i beaktande.

Förutom eventuell skevhet så innebär bortfallet att den slumpmässiga osäkerheten i statistiken ökar. Som exempel ger ca 450 svarande, en felmarginal på ca fem procentenheter för andelsskattningar kring 50 procent.

2.6.2.5 Bearbetning

Vid den manuella och maskinella bearbetningen av data kan osäkerhet uppstå. Exempel på bearbetningsbrister är registreringsfel och kodningsfel. Dessa kan förhindras och upptäckas i de kontroller som genomförs vid dataregistreringen. I den här undersökningen bedöms osäkerheten på grund av registrering vara liten eftersom frågeblanketten endast hade fasta svarsalternativ.

2.6.2.6 Modellantagande

Inga modellantaganden har gjorts än de som redovisats ovan.

2.7 Beskrivning av tabeller och datafil

2.7.1 Tabeller och diagram

Skattningarna i tabellerna har räknats upp till populationsnivå, vilket innebär att resultatet avser hela populationen och inte endast de svarande. Antalsuppgifterna är således skattningar av antal personer i populationen med den aktuella egenskapen. Att antalet personer är olika för olika frågor beror på hoppinstruktioner då olika delpopulationer avses.

För de följdfrågor som föregås av hoppinstruktioner har selekteringar genomförts vid tabellframställandet. Det betyder att till exempel för fråga 4 har endast de som svarat "Ja" i fråga 3 ingått i tabellframställningen.

Om en följdfråga är besvarad men dess styrfråga inte är besvarad och svaret på följdfrågan gör att ett visst svarsalternativ på styrfrågan är självklart så har hänsyn till detta tagits vid tabellframställningen.

I andelstabellerna är värdena avrundade till närmaste heltal och värden under 0,5 är därmed avrundade till noll.

De tabeller som presenteras i denna rapport har tagits fram enligt de formler som presenterats i avsnitt "Viktberäkning och estimation" med hjälp av SAS och variansprogrammet ETOS.

2.7.2 Datafil

En datafil innehållandes samtliga enkätsvar och beställda registervariabler levererades. I bilaga 4 *Variabelbeskrivning* framgår innehållet i filen.

Svarsdatafilen kompletterades med vikter. De bifogade vikterna är avsedda att användas vid skattning av målstorheter i populationen, exempelvis totaler och medelvärden.

Vid analyser av samband med hjälp av exempelvis regressionsanalys bör det uppmärksammas att det inte är givet hur vikterna ska hanteras. Urvalets design samt bortfall är komplikationer som kan störa analyser av samband.

Vid så kallade dubbelmarkeringar, dvs. då en person som fyllt i pappersenkäten kryssat för fler än ett svar för frågor där enbart ett svar var förväntat, har samtliga svar sparats i datafilen men separerats med hjälp av kolon. Således har vi, då en uppgiftslämnare svarat både 1 och 3 på en fråga där enbart ett svar var förväntat, sparat båda svaren så att datafilen visar 1:3.

2.7.3 Statistiska mått

Materialet lämpar sig att redovisas som totaler eller procentuella andelar för hela målpopulationen eller fördelat på olika redovisningsgrupper.

2.7.4 Redovisningsgrupper

Ofta redovisas statistik inte bara för hela populationen utan också för delgrupper (redovisningsgrupper). Redovisningsgrupper i den här undersökningen kan avgränsas med hjälp av registervariabler eller bakgrundsfrågor i enkäten.

2.7.5 Svar på öppna frågor

Svar på öppna frågor har sekretessgranskats så att inga uppgifter för enskilda röjs. Svaren på öppna frågor från webblanetten levereras direkt i datafilen medan svaren på öppna frågor från pappersblanketter, samt bildfiler på skannade pappersblanketter, levereras som löpnummersökbara bilder i pdf- respektive TIFF-format.

2.7.6 Jämförbarhet och användbarhet

2.7.6.1 Jämförbarhet över tid

SCB har genomfört undersökningen på uppdrag av MSB flera gånger tidi-gare, senast 2018. De tidigare undersökningarna behandlade närliggande frågor och genomfördes på ungefär samma sätt med

avseende på urvals-metod, urvalsstorlek, insamlingsmetod och antal påminnelser.

2.7.7 Sekretess och utlämnande

SCB har gjort en sekretessprövning för utlämnandet av data på mikronivå.

De register som framställts hos SCB med anledning av detta uppdrag avidentifieras 3 månader efter slutleverans. Därefter är det inte möjligt att göra några rättelser som kräver koppling till aktuella identiteter.

3 Bilagor

Bilaga 1. Frågeblankett och informationsbrev

Bilaga 2. Kalibreringsrapport

Bilaga 3. Partiellt bortfall

Bilaga 4. Variabelbeskrivning

Bilaga 5. Förteckning över kommuner och kommunförbund i kommunurvalet